

Öğrenci B:

Bu haftanın okumaları “mikrotarih” üzerineydi. Kendi faaliyetinin ruhu içinde, mikrotarih, bu üç metnin ortak noktaları üzerinden tanımlanabilir, yani münferit olayların içini açıp onlardan kültürel önemi [cultural significance] çıkarmak. Mikrotarih diye bir disiplinin varlığı, diğer tarihlerin çoğunun “makro” olduğuna işaret eder. Bu doğru gibi görünen ilginç bir nokta. Şimdiye kadar okuduğumuz diğer tarihler büyük eğilim ve olay topluluklarına (küresel tarih, demografik tarih) veya zaman içinde gelişen süreçlere (Annales stili *longue duree*, Martha Ballard’ın günlüğünde hayatın yarısı) odaklanıyor. Öyle görünüyor ki mikrotarih çalışmalarının odağı, zaman içindeki yeri çok belirli ve sınırlı küçük olay öbekleri. Önce, bu yaklaşım beni şu sorgulamayı yapmaya itti, acaba mikrotarih, makrotarih kadar faydalı mıydı, tek bir kedi katliamı nasıl olur da (örneğin) onsekizinci yüzyıl Fransa’ında esnaf bilincine anahtar teşkil edebilir? Beni şaşırtan sadece üç yazarın analizlerine dayanarak yaptığı geniş açılı genellemeler (bir çalışmanın değeri büyük ölçüde genellemelerden geçtiği için) değildi, aynı zamanda sonuç değerlendirmelerini, okuduğumuz diğer çalışmalarınkiyle karşılaştırdığımda genel olarak ikna edici bulmama da şaşırdım. Bence bu [sonuçların ikna edici olması], mikro ve makro tarihçilerin, daha önce farklı ölçeklerde, farklı nesnelere üzerinde ve farklı vurgularla da olsa, aşağı yukarı aynı, kanıt [sunmanın] tarihi sorumluluğu kavramı gözönünde tutularak saptanan araçları kullanıyor olmalarından kaynaklanıyor. Mikrotarihçi tek bir olayın tüm yönlerini ayrıntılarıyla analiz ediyor ve politika ve ekonomi gibi makro olguları da analiz araçları olarak kullanıyorken, EP Thomson gibi bir makrotarihçi mikro olayları, incelediği makro olayların kanıtı olarak gösteriyor, ve okurdan bu olayların temsil/yansıtma yeteneğine güvenmelerini (sezdirerek) istiyor. Sonunda her ikisi de beni eşit olarak ikna etti. Yine de düşünüyorum, mikrotarih ne derece tarihtir diye. Kuhn girişinde, “bizim baskın tutkumuz.. hayata anlam vermektir” (1) diye ekliyor ve Darnton, analizinin “yabancı bir anlam sistemini çözmek/aydınlatmak” (5) olduğunu umut ediyor ve Geertz “insan varlığının en önemli amacının ve temel durumunun, hayatın anlamını koymak/dayatmak” (434) olduğunu söylüyor. Bu alıntılar her üç yazarın da, olayları incelerken, çalıştıkları kültürlerin temelinde yatan anlam sistemlerini çözmeye olan ilgisini yansıtıyor, bu çaba (en azından bana) ciddi şekilde antropolojik geldi. Sanki Darnton aslında tarihsel antropoloji yaptı, Geertz de yaptığı antropolojik çalışmayı genelledi. (Aslında Geertz antropoloji eğitimi aldı ve Darnton da onunla birlikte çalıştı.) Her iki yazar da, insanlık durumunu yorumlamayı, okuduğumuz tarihçilere göre daha liberal (geniş açılı) bir şekilde uygulamaya koyuyorlar, ama tabii yorum antropolojinin gerekli bir parçası. Onsekizinci

yüzyıl Fransız ve yirminci yüzyıl Bali kültürünün temel birimlerinin keşfi, Darnton ve Geertz için öncelikli ilgi odağı. Darnton, bu birimleri kısmen hangi kültürel unsurların tek bir Fransız peri masalının farklı versiyonlarında da var olduğunu bularak keşfediyor ve onları ‘Fransız’ yapının ne olduğunu diğer Avrupa kültürleri için eşdeğer unsurlarla karşılaştırarak belirliyor. Bu metodik süreç hem çok dahice hem de doğası oldukça yapısalcı [structuralist], ve bu yapısalcı yanlılık, Darnton’un Aarne-Thomson’un masal sınıflandırma yöntemini kullanmasından açıkça görünüyor. Aralarındaki en önemli fark, yapısalcı antropologların kültürleri değişmez/sabit sosyal birimlerin türevi olarak görmeleri ve Darnton’un benzer kültür-birimlerini keşfetmeyi kendi üzerine alması. [Darnton,] Bir antropoloğun ‘evrensel’ sosyal gerçeklerini (bir diğeri kedilerin çeşitli kültürlerde gizemli kabul edildiği olgusu), tarihi kayıtlarla birlikte tezini kanıtlamak için araç olarak kullanıyor. Antropolojik olguları araç gibi ve tarihi kayıtlarla birlikte kullanırken bence Darnton yine de tarih [bilimi] yapıyor. Özellikle de Bali’nin, horoz dövüşünün derinliğini belirleyen kültürel faktörlerinin şemasını yaparken, Geertz yapısalcı antropolojiye çok daha yakın, bu şema bana Levi-Strauss’un peri masallarını tabulara ve güdülere ayrıştırmasını hatırlattı. (Ama Geertz hiçbir metodoloji ile iştirak halinde değil, Levi-Strauss’un yapısalcılığını açıkça reddediyor ve onun yerine kendisinin “katılacağın veya katılmayacağın...belirli bir ton” tutturmaya çalıştığını [veya havayı belirlemeye çalıştığını] söylüyor). Geertz’in çalışmasının neden tarih olduğu [veya tarih olarak değerlendirildiği] konusu kafamı karıştırıyor. Horoz dövüşlerinden kültür üzerine sonuçlar çıkarmasında [extrapolation] çok az tarihi bakış açısı vardı. Antropolojik veya değil, “derin oyun” olgusu çok etkileyiciydi.

Bu olgunun, aslında üç metinde de var olduğunu ve mikrotarihin neden kazanç getiren bir çalışma olduğunu anlamak bakımından elzem olduğunu düşündüm. Geneleştirildiğinde, “derin oyun,” pratik anlamda anlamsız görünen ama kültür için aşırı derecede önemli olan bir olaya (veya olay grubuna) delalet ediyor. Bu olayları analiz ederek, bir tarihçi, prensip olarak onların kültürel bağlamı hakkında çok şey öğrenebilir (ki bu mikrotarihin amacı) çünkü olayların anlamsızlıkları, tarihçiyi daha faydacı [utilitarian] makro tarih faktörlerinden kurtarır. *Soulstealers*’da, tüm ruh-çalıcı cadı-avının faydasız olmasının kesinliğinden dolayı, analiz, monarşi-bürokrasi ilişkileri hakkında sonunda çok şey ortaya çıkarıyor. Darnton için peri masallarının pratik işe yaramazlığı, onların, kültürel değerleri taşımak için mükemmel bir vasıta olmaları demek, Büyük Kedi Katliamının komik doğası da onu potansiyel politik imalardan [overtones] kurtarıyor. Geertz için “derinlik” konu ile alakalı bir faktör olabiliyor, çünkü bazı horozdövüşlerinde bahisler katılımcılar için finansal bakımdan mantıksız olucak

kadar yüksek. Metod yönünden, mikrotarih en çok, tek bir günlüğün, mikrotarihte olaylara yapıldığı gibi, lime lime edildiği, *A Midwife's Tale*'e yakın göründü. Ballard da okuduğumuz yazarlar da, kaynaklarından [kaynaklarındaki kalıntılardan], hayret verici çoklukta günümüze ait kültür inşa ediyorlar, hepsi de Geertz'in genelleştirilmiş (ve yapısalcı) bir anlam verdiği şekliyle 'metin' analizi yapıyorlar. Her detaya gösterilen, tarihi bilgiyle pekiştirilmiş dikkat, her dört yazarın çalışmasını [diğer yazarlardan] ayırıyor. Ama Ballard'ın buna ek olarak, metninin, geçerli/meşru anlamı olduğunu kanıtlama hedefi var, ama [aslında] mikrotarihin objeleri, büyük anlamını anlamadığımız *a priori* [olası] önemli olaylar muamelesi görürler/olarak ele alınırlar. Mikrotarih dikkat çekici biçimde münferit olayların önemine odaklı, [bu,] prensip olarak Annales'ın uzun vade yapılarına ve konjonktürlerine yaptığı vurguya aykırı. Ama mikrotarih kültürleri anlamaya çalışıyor, [ki kültürler] değerli bir konjonktür; ve olayların içini açıp, onlardan hem yapıların hem de konjonktürlerin önemini çıkarmaya çalışıyor, o yüzden [doğrusu ya], mikrotarih ve Annales ekolünün hedeflerinin ne kadar birbirine karşıt olduğundan emin değilim.